

ת"פ 46321/05/14 - מדינת ישראל נגד י' ז'

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 יולי 2014

ת"פ 46321-05-14 מדינת ישראל נ' ז'(עציר)
בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם י' ז' (עציר)

גזר דין

העבירות בהן הורשע הנאשם

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, לאחר שהודה בכתב אישום מתוקן, בעבירות הבאות:

אישום ראשון - שתי עבירות איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין; גרימת שריפה ברשלנות, עבירה לפי סעיף 449 לחוק העונשין;

אישום שני - עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין; עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין.

על פי הנתען באישום הראשון, הבעיר הנאשם אש במתקן לצליית בשר, אותו העמיד בשטח ובו עשבייה בסמוך לביתו. כתוצאה מכך החלטה הצמחיה לבעור. במהלך אותו אירוע איים הנאשם על שכניו, כי ישרוף אותם. בהמשך, כאשר הגיע למשטרה, איים בפני שוטרים כי יפגע בשכניו. על פי הנתען באישום השני, איים הנאשם על שכנתו שיפגע בה, ולאחר זמן קצר הצית עשבייה בסמוך לשטח הבניין הסמוך. שכנים שהגיעו למקום כיבו את האש בסיועו של הנאשם. כאמור, הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום.

הטיעון לעונש

הנאשם יליד 1954. בעברו 24 הרשעות קודמות ועוד מעורבות בשני תיקים פליליים שהסתיימו ללא הרשעה, זאת בעת היותו קטין. יוער כי מספר תיקי הפ"א בהם הורשע מגיע ל-49 תיקים שונים, בהם עבירות של איומים, אלימות מילולית ואלימות פיזית, עבירות של היזק לרכוש, העלבת עובד ציבור ועוד.

ב"כ המאשימה הצביעה בטיעונה לעונש על התנהגותו של הנאשם, המאיים על שכניו ומצית אש בשכונה. לדבריה, מדובר בנאשם רצידיביסט, הגורם לנזק ולסיכון לחברה. הוא אינו מהסס לאיים לפגוע בשכניו, לרבות כאשר הוא משמיע את האיום בפני שוטרים. התנהגותו מצביעה על האפשרות שיחזור ויבצע את מעשיו. לעניין זה מציינת ב"כ המאשימה, כי

מדובר בנאשם אשר מצהיר על עצמו כי הוא מכור לאלכוהול, ומכאן גם המסוכנות הנשקפת ממנו. ב"כ המאשימה טוענת כי מתחם העונש ההולם בעבירה של גרימת שריפה ברשלנות הוא בין 12 ל-24 חודשי מאסר, בעבירה של פיזות ורשלנות גם כן בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ובעבירת אימים בין 6 ל-24 חודשי מאסר. בהתאם, עותרת ב"כ המאשימה לגזור את עונשו של הנאשם בכל אחד מהמקרים בהם הורשע, ולהטיל עליו עונש של מאסר מצטבר.

ב"כ הנאשם מבקש להתחשב בהודאה המידית של הנאשם, ומציין כי למעשה, היה מקום לדון בכתב אישום זה בבית משפט השלום. עוד מבקש הוא להתחשב בנתוני האישים של הנאשם, כעולה ממכלול הנתונים שהוצגו בפני בית המשפט, לרבות חוות דעת פסיכיאטרית מיום 17.6.14. לטענתו, מתחם העונש ההולם בנסיבות אלו נע בין עונש של מאסר מותנה לבין עבודות שירות לתקופה קצרה. הסנגור ציין את בעיותיו האישיות והרפואיות של הנאשם ואת היותו מטופל על ידי מחלקת הרווחה. בנסיבות אלו, בשים לב למצבו, מבקש הסנגור כי בית המשפט יתחשב ויסתפק בתקופת המעצר (מיום 18.5.14), ויגזור עונש של מאסר באותה תקופה, וכן עונשים צופים פני עתיד.

הנאשם הביע חרטה וביקש את סליחת בית המשפט.

שיקולי בית המשפט לעניין הענישה

קביעת מתחם העונש ההולם

במקרה שבפני, מדובר בשני אירועים דומים, המשלבים עבירות של אימים ועבירות שבעיקרן הצתה רשלנית. יוער כי באישום הראשון מיוחסת לנאשם עבירה של גרימת שריפה ברשלנות, ואילו באישום השני מעשה של פיזות ורשלנות. במהות מדובר באירועים דומים, כפי שצוין לעיל ובכתב האישום. בנסיבות אלו, ראוי לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אחד מהאירועים (להבדיל מכל אחת מהעבירות בהן הורשע) [ראו לעניין זה: ע"פ 772/13 יחיא נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29.6.2013)]. מובן כי מתחם העונש מביא בחשבון את העבירות (ובמקרה זה העונש הקבוע בחוק לעבירות, לפי סעיף 338(א)(3) ולפי סעיף 449 זהה, למעשה), ואולם אין מקום להפריד בכל אחד מהמקרים בין רכיב המעשה הרשלני אשר גרם להצתת האש ובין עבירת האימים.

העונש הקבוע בעבירות שעניינן בהצתת האש, בכל אחד מהאישומים, הוא עד 3 שנות מאסר. העונש הקבוע בחוק בעבירת האימים גם הוא עד 3 שנות מאסר. על בית המשפט להביא בחשבון את הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת. יודגש לעניין זה, כי מתחם העונש ההולם צריך לשקף מדיניות ראויה, גם אם אינה זהה לענישה הנוהגת.

הערך החברתי שנפגע

עבירת האימים פוגעת בבטחונו של הציבור, ובמיוחד של נפגע העבירה נשוא האיום. עבירות של גרימת הצתה ברשלנות מסכנות את שלום הציבור ואת רכושו, וגורמות למפגע סביבתי של עשן, הפוגע בבריאות הציבור וברכוש. מכאן שהערך החברתי שנפגע הוא שלום הציבור וכן שלום רכוש.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הנסיבות בכל אחד מהאישומים בהם הורשע הנאשם דומות. מדובר באדם הנוטה להתפרצויות כעס כלפי שכניו, ואף המצית אש בחוסר זהירות. יוער כי במסגרת האישומים שהשמיע כלפי שכניו אף איים להצית את בתיהם, ואולם לא התרשמתי, מתוך צפייה בצילום אחד האירועים, כי עבירת ההצתה היא בגדר של מימוש איום. נראה כי מדובר בשתי פעולות נפרדות, המביאות לידי ביטוי את אופיו של הנאשם, התמכרותו לאלכוהול ויכולותיו האישיות. אוסיף עוד, כי הגם שהנאשם השתמש בביטויים מאיימים, ולכאורה אף פעל בהתאם, נראה כי רמת המסוכנות מהאישומים שהוא משמיע אינה במדרג הגבוה. בעניין זה יש גם להביא בחשבון כי הנאשם אף סייע בכיבוי האש שהצית, זאת לפחות באישום השני. מכאן ניתן ללמוד את טיב התנהגותו.

מתחם העונש ההולם

בהביאי בחשבון את מכלול הנתונים, כפי שבאו לידי ביטוי בחומר שבפני, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בכל אחד מהאישומים/אירועים, תוך שקלול של עבירת האיום והעבירות הקשורות בהצתת האש בכל אחד מהאישומים, נע בין עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

בנסיבות המקרה יש להביא בחשבון, כשיקול להחמרה, את עברו הפלילי העשיר של הנאשם, הכולל אורח חיים של ביצוע מגוון רב של עבירות אלימות, וזאת לאורך קרוב ל-50 שנים. עובדת היותו נאשם חוזר תומכת, לכאורה, בהחמרה בענישה. עוד יש להביא בחשבון את נטייתו לשתיית אלכוהול, דבר אשר ככל הנראה משפיע על התנהגותו, זאת כעולה מחוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה לתיק בית המשפט וכן את דבריו של הנאשם עצמו, בחומר שהוצג לעיוני. כל אלו מצביעים על צורך במסגרת שתוכל להגן על הציבור מפגיעתו וכן תוכל לפקח ולטפל בנאשם, במידת האפשר.

לכף הזכות יש להביא בחשבון את העובדה שהנאשם סייע בכיבוי האש שהצית. כמו כן יש להביא בחשבון את הודאתו באישומים המיוחסים לו.

סטייה מהמתחם ומהעונש ההולם

לא מצאתי מקום במקרה זה לסטות ממתחם העונש ההולם. לא נראה כי קיים אפיק שיקומי בעניינו של נאשם זה. אין גם עילה לסטות לחומרה מהמתחם שנקבע.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

בהביאי בחשבון את מכלול הנסיבות, אני קובע כי באישום הראשון ייגזר על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל. העונש מביא לידי ביטוי את העובדה שהנאשם, אשר הצית את האש, לא עשה דבר כדי לכבותה, וכן את העובדה שהנאשם איים בפני שוטרים כי יפגע בשכניו. בכל הנוגע לאישום השני, אני קובע כי העונש שייגזר על הנאשם יעמוד על 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לעניין זה מביא בית המשפט בחשבון את עבירות האישומים שהושמעו כלפי שכנתו של

הנאשם, את הדלקת האש, ואולם בית המשפט מביא גם בחשבון כי הנאשם סייע בכיבוי האש.

בנוסף לעונש המאסר בפועל שיגזר על הנאשם יקבעו גם עונשים מותנים לשם הרתעתו בעתיד.

הצטברות העונשים

מאחר ומדובר בשני אירועים שונים שאינם קשורים זה לזה, לא מצאתי עילה לחפוף את העונשים, ואני קובע כי העונש שנגזר בגין האישומים הנ"ל ירוצה במצטבר.

סיכום הענישה וגזר הדין

בסיכומי של דבר, אני גוזר על הנאשם לרצות 18 חודשי מאסר, מהם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו-6 חודשי מאסר על תנאי. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות הקשורות בהצתת אש, בין אם במכוון ובין אם ברשלנות, ויורשע בגינה, וזאת בתוך 3 שנים מהיום. **סך הכל ירצה הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, שמניינם מיום מעצרו, 18.5.14.**

בנוסף אני גוזר על הנאשם עונש של 2 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה של איומים, ויורשע בגינה, וזאת בתוך 3 שנים מהיום.

בנסיבות העניין לא מצאתי מקום לגזור על הנאשם ענישה כספית.

הודעה זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ד,
09 יולי 2014, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.
ר' שפירא, ס. נשיא